महाराष्ट्र राज्यातील सर्व
पंचायत समित्यांना एक अतिरिक्त
वाहन उपलब्ध करुन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन.
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग.
शासन निर्णय क्रमांक जेईपी १०९९/प्र.क्र. १९/०५.
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक – ४ मे, १९९९.

प्रस्तावना :-

शासन निर्णय, क्र ग्रामविकास विभाग क्रमांक जेईपी १०८२/प्र.क्र. ३११३/२९, दिनांक ३०.४.१९८२ नुसार शासनाच्या संपूर्ण मदतीने गटाकडे प्रत्येक पंचायत समितीस एक जीप यानुसार महाराष्ट्रातील २९६ पंचायत समित्यांकडे असलेल्या अतिवापरातील जुन्या जीप गाडयाऐवजी टप्याटप्प्याने नवीन जीप गाडया बदलून देण्याचा कार्यक्रम राबविण्यात आला. परंतु पुरेशा निधीअभावी विहित कार्यक्रमानुसार जीप गाडया बदलून देणे शासनास शक्य झाले नसल्याने काही जिल्हा परिषदांना स्वत:च्या निधीतून वाहने बदलून देण्यास शासनाने परवानगी दिली व या प्रयोजनासाठी जिल्हा परिषदांनी केलेल्या खर्चाची भरपाई शासनाने अस्थायी अर्थोपाय आगाऊ रकमांशी समायोजीत केली.

सध्या पंचायत समिती स्तरावर एकच वाहन असून सभापती पंचायत समिती यांना महिन्यातून ७ दिवस व उप सभापती यांना [illegible] असे महिन्यातून फक्त १० दिवस [illegible] सभापती व उपसभापती यांना वाहन उपलब्ध होते. त्यामुळे गट विकास अधिकारी, यांना संपूर्ण महिना वाहन वापरण्यास मिळत नाही. सबब, असा मुद्दा राज्यस्तरावर झालेल्या जिल्हा परिषद व पंचायत समिती पदाधिकाऱ्यांच्या परिषदे मध्ये उपस्थित करण्यात आला होता. [illegible] याबाबत शासन स्तरावर निर्णय होत नसल्याने पदाधिकाऱ्यांनी नापसंती व्यक्त केली होती. सबब, सभापती व उप सभापती यांना तसेच गट विकास अधिकारी यांना सुध्दा विकास कामावर देखरेख ठेवण्यासाठी वाहन आवश्यक तेव्हा वापरण्यास उपलब्ध व्हावे म्हणून पंचायत समिती स्तरावर दोन वाहने उपलब्ध असण्याची आवश्यकता आहे. त्याबाबत जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या नोव्हें. ९८ मध्ये मंत्रालयात झालेल्या आढावा बैठकीसही ज्या पंचायत समित्यामध्ये फक्त एक वाहन उपलब्ध आहे अशा पंचायत समितीला एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन दिल्यास पदाधिकारी व गट विकास अधिकारी यांना विकास कामावर वेळोवेळी लक्ष ठेवणे शक्य होईल असे प्रतिपादन करण्यात आले.

पंचायत समिती [illegible]
विभाग —
दिनांक — ३१/५
आवक नंबर

शासन निर्णय :-

पंचायत समितीच्या कामकाजाचा व्याप दिवसेंदिवस वाढत आहे. त्यामुळे पंचायत समितीच्या [illegible] विकास कामावर गट विकास अधिकारी व पंचायत समितीचे पदाधिकारी यांना प्रभावी नियंत्रण ठेवणे शक्य व्हावे म्हणून पंचायत समिती स्तरावर सध्या उपलब्ध असलेल्या एका वाहना ऐवजी आणखी एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देणे आवश्यक आहे. यास्तव ज्या पंचायत समिती मध्ये फक्त एक वाहन उपलब्ध आहे अशा प्रत्येक पंचायत समितीला एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

२. राज्यातील प्रत्येक पंचायत समितीला एक अतिरिक्त वाहन खालील अटींना अधीन राहून उपलब्ध करुन देण्यात येत आहे :-

एक] अतिरिक्त वाहन खरेदी करण्यासाठी लागणा-या खर्चाकरिता जिल्हा परिषदा त्यांच्या स्वत:च्या उत्पन्नातून त्यांच्या अंदाजपत्रकीय तरतूदी मधून खाली दर्शविलेल्या वर्गवारीनुसार त्यांचा सहभाग उपलब्ध करुन देतील. [जिल्हा परिषदेचे स्वत:चे अंदाजीत उत्पन्न तसेच जिल्हा परिषदेच्या सहभागाचे टक्केवारी दर्शविणारे विवरणपत्र सोबत जोडले आहे.]

अ] ३ कोटीपेक्षा जास्त उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा २५%
ब] २ ते ३ कोटी उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा २०%
क] १ ते २ कोटी उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा १५%
ड] १ कोटीपेक्षा कमी उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा १०%

दोन] जिल्हा परिषदेच्या हिश्श्याची रक्कम वगळता उर्वरित रक्कम केंद्रीय वित्त आयोगाकडून वेळोवेळी मिळणा-या निधीमधून राज्यशासन प्रत्येक जिल्हयासाठी वाहन खरेदीकरिता जी तरतूद निश्चित करुन देईल त्यामधून वापरावी.

तीन] पंचायत समित्यांना एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देतांना वाहनासाठी शासनाकडून वाहन चालक उपलब्ध करुन देता येणार नाही. उपलब्ध वाहन चालकामधूनच वाहन चालक उपलब्ध करुन घेण्यात यावा. या वाहनावरील देखभालीचा, पेट्रोल, डिझेल खर्च पंचायत समित्यांनी करावा.

चार] पंचायत समितीच्या सभापती व उपसभापती यांना अनुक्रमे १० व ५ दिवस असे प्रत्येक महिन्याच्या १५ दिवसापर्यन्त पंचायत समिती क्षेत्रात विकास कामावर देखरेख ठेवण्यासाठी वाहन उपलब्ध करुन आहे.

पाच] वाहनासाठी लागणारा वाहन कर, विमा, दुरुस्ती व देखभाल व इतर खर्च पेट्रोल /डिझेलवरील खर्च पंचायत समितीच्या उत्पन्नातून करण्यात यावा.

सहा] ज्या पंचायत समितीचे वाहन कर/विमा पेट्रोल, डिझेल, देखभाल दुरुस्ती खर्च करण्याची क्षमता नाही त्यांना अतिरिक्त वाहन खरेदी करता येणार नाही. याबाबत जिल्हा परिषदेने निर्णय घ्यावा.

सात] ज्या गटाला "अ" वर्ग [अडीच ब्लॉक] चा दर्जा व त्यांच्याकडे अतिरिक्त वाहन अगोदरच उपलब्ध आहे त्यांना अतिरिक्त वाहन खरेदी करता येणार नाही. तसेच ज्या पंचायत समित्यांकडे स्वत:च्या उत्पन्नातून किंवा इतर माध्यमातून अगोदरच दोन वाहने खरेदी केली आहेत त्यांना अतिरिक्त वाहन खरेदी करता येणार नाही.

३. सदर अतिरिक्त वाहने एकूण तीन टप्प्यामध्ये खरेदी करावीत. यासाठी जिल्हा परिषदांनी संबंधित वर्षात खरेदी करावयाच्या एकूण गाड्यांची संख्या वित्त आयोग व जिल्हा परिषदेच्या हिश्श्याची त्यावर्षी खर्च करावयाची रक्कम त्याचा तपशील देऊन प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

[रा. का. पवार]
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति, १] सर्व विभागीय आयुक्त,
२] सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पंचायत समित्यांना एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-जेडीपी १०/प्र.क्र.१९/२०००/०५
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- २८ डिसेंबर २०००.

जिल्हा परिषद जळगाव
२००० [illegible]
उप मु.का.अ.(सा.)
मु.का.अ.

वाचा :-

१) शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक-जिपवानु/१०९९/प्र.क्र. ३५११/२४, दिनांक १३ डिसेंबर, १९९९.
२) शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक-जिपवानु/१०९९/प्र.क्र. ३४४३/२४, दिनांक २२ जुलै, १९९९.
३) शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक-जेडीपी १०९९/प्र.क्र.१३/०५, दिनांक ४ मे, १९९९.

प्रस्तावना :-

सध्या पंचायत समितीना [illegible] वाहन [illegible] पंचायत समिती यांना महिन्यातून सात दिवस व उप सभापती यांना तीन दिवस असे महिन्यातून १० दिवस सभापती व उप सभापती यांना वाहन उपलब्ध होते. त्यामुळे गट विकास अधिकारी यांना संपूर्ण महिना वाहन वापरण्यास मिळत नाही. राज्य स्तरावर झालेल्या विकास परिषदेमध्ये जिल्हा परिषदेच्या व पंचायत समित्यांच्या पदाधिका-यांनी याबाबत शासन स्तरावर निर्णय होत नसल्याबाबत उल्लेख केला होता. पंचायत समितीचे सभापती, उप सभापती, तसेच गट विकास अधिकारी व इतर अधिकारी यांनासुध्दा विकास कामावर देखरेख ठेवण्यासाठी आवश्यक ते वाहन उपलब्ध व्हावे म्हणून पंचायत समिती स्तरावर दोन वाहने उपलब्ध असण्याची आवश्यकता होती. [illegible] जिल्हा परिषदांच्या मुख्य कार्यकारी अधिका-यांच्या माहे नोव्हेंबर, १९९८ मध्ये [illegible] बैठकीमध्ये ज्या पंचायत समित्यामध्ये फक्त एक वाहन उपलब्ध आहे, अशा पंचायत समित्यांना एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन दिल्यास पदाधिकारी, गट विकास अधिकारी, [illegible] अधिका-यांना

[illegible] [illegible] वेळोवेळी लक्ष ठेवणे शक्य होईल असे प्रतिपादन करण्यात आले होते. या संदर्भात [illegible] पंचायत समित्यांना [illegible] अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

<u>शासन निर्णय</u> :-

पंचायत समितीच्या कामकाजाचा दिवसेंदिवस वाढत असलेला व्याप लक्षात [illegible] [illegible] अधिकारी, तसेच इतर अधिकारी व पदाधिकारी यांना [illegible] [illegible] म्हणून पंचायत समिती स्तरावर आणखी [illegible] [illegible] अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देण्याचा [illegible] प्रस्तावनेत अ.क्र.३ मध्ये नमूद केलेल्या दि.४ मे, १९९९ च्या शासन निर्णयानुसार [illegible] [illegible]. सदर आदेशात नमूद केलेल्या अटींच्या अधिन राहून व केंद्र शासनाने [illegible] वित्त आयोगाच्या शिफारशींनुसार सन १९९९-२००० या वर्षाकरिता जिल्हा परिषदांना [illegible] अनुदानातून, तसेच जिल्हा परिषदांच्या स्वतःच्या उत्पन्नातून त्यांच्या अंदाजपत्रकीय तरतुदींच्या वर्गवारीनुसार व खालील अटीनुसार अशी वाहने खरेदी करण्याचे [illegible] जिल्हा परिषदांकडून मागविण्यात आले होते.

[illegible] अतिरिक्त वाहन खरेदी [illegible] येणाऱ्या खर्चाकरिता जिल्हा परिषदा त्यांच्या [illegible] उत्पन्नातून त्यांच्या अंदाजपत्रकीय तरतुदींमधून खाली दर्शविलेल्या वर्गवारीनुसार त्यांचा हिस्सा उपलब्ध करुन देतील.

अ) ३ कोटीपेक्षा जास्त उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा २५%

ब) २ ते ३ कोटी उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा २०%

क) १ ते २ कोटी उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा १५%

[illegible] १ कोटीपेक्षा कमी उत्पन्न असलेल्या जिल्हा परिषदा १०%

[illegible] जिल्हा परिषदांचा [illegible] रक्कम वगळता उर्वरित रक्कम केंद्रीय वित्त आयोगाकडून वेळोवेळी मिळणाऱ्या निधीमधून राज्यशासन प्रत्येक जिल्ह्यासाठी वाहन खरेदी करता जी तरतूद निश्चित करुन देईल त्यामधून वापरावी.

[illegible]

(तीन) पंचायत समित्यांना एक अतिरिक्त वाहन उपलब्ध करुन देताना शासनाकडून वाहन चालक उपलब्ध करुन देता येणार नाही. सद्या उपलब्ध असलेल्या वाहन चालकामधूनच या वाहनासाठी चालक उपलब्ध करुन घ्यावा. या वाहनावरील देखभालीचा पेट्रोल, डिझेल खर्च पंचायत समित्यांनी करावा.

(चार) पंचायत समित्यांच्या सभापती व उप सभापती यांना अनुक्रमे १० व ५ दिवस असे प्रत्येक महिन्याच्या १५ दिवसापर्यन्त वाहन उपलब्ध करुन द्यावे.

(पाच) वाहनासाठी लागणारा वाहन कर, विमा, दुरुस्ती व देखभालावरील खर्च, पेट्रोल, डिझेल इत्यादींवरील खर्च पचायत समितीच्या उत्पन्नातून करण्यात यावा.

(सहा) ज्या पंचायत समितीची वाहन कर विमा, पेट्रोल, डिझेल, देखभाल दुरुस्ती खर्च ज्यांना करण्याची क्षमता नाही त्यांना अतिरिक्त वाहन खरेदी करता येणार नाही. मात्र जिल्हा परिषदेने याबाबत निर्णय घ्यावा.

(सात) ज्या गटाला "अ" वर्ग (अव्वल दर्जाक) चा दर्जा व त्यांच्याकडे अतिरिक्त वाहन अगोदरच उपलब्ध आहे त्यांना अतिरिक्त वाहन खरेदी करता येणार नाही. तसेच ज्या पंचायत समित्यांकडे स्वतःच्या उत्पन्नातून किंवा इतर माध्यमातून अगोदरच दोन वाहने खरेदी केली आहेत त्यांना अतिरिक्त वाहन खरेदी करता येणार नाही.

वरील अटींची पूर्तता करण्याचे मान्य केलेल्या जिल्हा परिषदांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील पंचायत समित्यांपैकी पहिल्या टप्प्यात खरेदी करण्यात यावयाच्या वाहनाचे प्रस्ताव पाठविले होते. त्यानुसार सोबतच्या विवरणपत्रात नमूद केल्यानुसार संबंधित जिल्हा परिषदांना त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील पंचायत समित्यांसाठी प्रत्येकी एक अतिरिक्त वाहन खरेदी करण्यास शासन या आदेशाद्वारे मंजूरी देत आहे. ही वाहने खरेदी करताना प्रचलित शासकीय नियमाचे पालन करण्यात यावे. त्यासाठी कोणतेही अन्य शासकीय अनुदान अनुज्ञेय नाही.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कुंदा गोसावी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

--४--